

4. Deloitte Access Economics -Growth and opportunity in Australian International Education [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/au/Documents/Economics/deloitte-au-economics-growth-opportunity-australian-international-education-011215>.
5. Global education digest [Електронний ресурс] // UNESDOC Database – Unesco. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001832/183249e.pdf>.
6. Quality Assurance of Cross-Border Higher Education – the state of the art [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: www.enqa.eu/wp/Paula-Ranne_QACHE-Paris-2015.pdf.
7. Recent trends in higher education applications and acceptances / A. Abbot, D. Leslie. // Education Economics. – 2004. – №11. – С. 67–86.
8. Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution [Електронний ресурс] / P. G. Altbach, L. E. Rumbley, L. Reisberg // UNESCO. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001831/183168e.pdf>.

В статье исследуются реформы системы высшего образования Австралии. Определено, что развитие высшего образования подвергается влиянию различных факторов. Приведены определение и характеристика социально-экономических факторов развития высшего образования Австралии в начале XXI века. Исследование позволило выявить причины, стимулирующие модернизацию образования, с целью соответствия основным принципам рыночной экономики.

Ключевые слова: экономика знаний, высшее образование XXI века, социально-экономические факторы, формирование высшего образования Австралии, модернизация образования.

Modern trends in the development of society, the global processes taking place in various spheres of life, the development of technologies and innovations have led to significant changes in the system of higher education in Australia and the modernization of educational field. Nowadays, the Australian economy is a developed, modern market economy with GDP of about 1.23 trillion dollars USA. In 2011, Australia was ranked 13th among the world's largest economies at nominal GDP. In the last 23 years, Australia has demonstrated continued GDP growth, despite the two world economic downturns, the average growth rate was 3.3% per year. The highest index of the human development index of Australia in 2014 was 0.94. Such positive dynamics of the country's economic prosperity contributed to the changes that took place in Australia's higher education system, changing the structure of universities and their essence, and also made possible a new look at the value of knowledge and close links with the economy of the country and society. The radical reforms of higher education, initiated by Labor Minister John Dawkins a quarter century ago, and its impact on the sector, also stimulated the modernization of education, which corresponded to the basic principles of a market economy, and transformed education into an important resource of personal, social and state development. Reforms in higher education have made it accessible to society and became a long-term investment in the future. But along with this, there were a number of challenges that had to be reconsidered. In Australia, the idea of creating new university models requires significant changes. Universities have traditionally been resilient to change and new business models, with such academic theories, which usually aimed at academic independence. University leaders must find ways to stay true to the idea of higher education, supporting academic integrity and independence while simultaneously changing their business models. In the light of these changes, the main question is «Does university education provide the necessary training for working life in the twenty-first century» Research and thorough understanding of Australian experience in understanding the essence of higher education, its impact on the development of the knowledge economy and ways of reforming the educational sector, as well as the training of education workers, make it possible to outline the main areas of reforming higher education in Ukraine. Higher education as a component of socio-economic development of society should become a competitive and open to investment sphere. Therefore, the growth of the scale of training should remain a strategy for the long term period.

Key words: the knowledge economy, the higher education of the XXI century, the socio-economic factors, the formation of higher education in Australia, the modernization of education.

УДК37.013

Теренко Олена Олексіївна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач,

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м. Суми

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У АВСТРАЛІЇ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

У статті виокремлено функції неформальної освіти дорослих у Австралії. Систематизовано мету і завдання зазначеного виду освітніх послуг. Наведено принципи, які лежать в основі неформальної освіти дорослих. Досліджена специфіка базової неформальної освіти дорослих. Проаналізовано моделі навчання грамотності. Виокремлено форми функціональної грамотності. Подано компаративний аналіз теорій професійного розвитку. Розглянуто специфіку неформальної освіти для особистісного розвитку, неформальної гуманітарної та неформальної сімейної освіти.

Ключові слова: Австралія, неформальна освіта дорослих, грамотність, принципи, завдання, мета, моделі.

Постановка проблеми. У Австралії неформальна освіта дорослих є невід'ємним елементом, який входить у систему неперервної освіти. Неформальна освіта дорослих слугує як соціальний та культурний феномени, що відповідає освітнім запитам дорослого населення, врахування освітніх потреб дорослих на відміну від формальної системи освіти. Функціонування структури неформальної освіти дорослих відбувається на засадах врахування освітніх потреб дорослих на відміну від формальної системи освіти. Ключовою функцією неформальної освіти дорослих є задоволення освітніх потреб на декількох соціальних рівнях, а саме на рівні суспільства, держави та особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми неформальної освіти дорослих висвітлені у публікаціях таких зарубіжних науковців як Ж. Делор, А. Карп, Р. Петерсон, П. Роелфс. У вітчизняній компаративістиці проблема освіти дорослих

висвітлена у працях таких дослідників як Н. Бідюк, Н. Горун, О. Огієнко. Однак структурні особливості неформальної освіти дорослих у Австралії не були предметом дослідження у вітчизняній педагогічній науці, що й зумовило вибір теми статті.

Мета статті: аналіз специфіки структурних особливостей неформальної освіти дорослих у Австралії на початку ХХІ століття.

Результати дослідження. Ж. Делор виокремив наступні цілі освіти дорослих: навчитися жити, навчитися жити разом, навчитися пізнавати, навчитися працювати. Окреслені цілі взаємодоповнюють одна одну і сприяють формуванню завдань неформальної освіти дорослих. Таким чином, метанеформальної освіти передбачає задоволення освітніх запитів як особистості завдяки можливості вибору форм і методів навчальної діяльності у особистісній і професійній сферах, так і суспільства – виховання свідомих і активних громадян, які здатні адаптуватися до змін у професійному

та особистісному середовищі [1].

Не менш важливими завданнями неформальної освіти є активна позиція кожного громадянина у громадянському суспільстві, формування індивідуальних та професійних компетентностей для високого рівня конкурентоспроможності на робочому місці, розвиток творчих умінь особистості.

Ключовими завданнями неформальної освіти дорослих є формування навичок критичного мислення у професійній та суспільній діяльності; забезпечення умов для саморозвитку особистості; формування світоглядних позицій.

А. Карп, Р. Петерсон та П. Роелфс виокремили наступні принципи неформальної освіти дорослих: масовості – передбачає надання освітніх послуг різним соціальним категоріям; гуманізації – орієнтація на потреби особистості; демократизації – рівний доступ до здобуття освіти серед усіх членів суспільства; випереджального розвитку, тобто врахування змін, які мають місце у суспільстві; неперервності – передбачає постійний розвиток особистості; інтеграції – передбачає поєднання різних видів освіти; гнучкості – передбачає використання різних підходів та технологій [1].

Сутнісними характеристиками, які визначають структурні особливості неформальної системи освіти дорослих у Австралії є врахування освітніх потреб різних соціальних категорій; демократична – надання усім соціальним верствам права на отримання освітніх послуг; прийняття до уваги специфічних потреб маргінальних груп населення; високий рівень мобільності дорослих учнів; високий рівень навчальної мотивації; диверсифікованість методів навчання; суб'єкт-суб'єктний педагогічний процес; врахування інноваційних методів та форм навчання.

О. Огієнко зазначає, що доречно звернути увагу на відповідність цілей і функцій освіти, адже функції є основними напрямками здійснення цілей [2].

Базовими функціями неформальної освіти є компенсаторна, що спрямована на подолання функціональної неграмотності; адаптивна, що націлена на адаптацію дорослої людини до змін у суспільстві; соціальна функція забезпечує самовдосконалення з метою позитивних соціальних трансформацій у громадянському суспільстві; розвивальна, передбачає розвиток дорослого учня. Не менш важливими є допоміжні функції неформальної освіти дорослих, а саме практико-діяльнісна, яка вказує на вміння пристосовуватись до змін; інтегративна, передбачає об'єднання практичного та пізнавального життєвого досвіду; креативна передбачає реалізацію творчих умінь. Крім того додатковими функціями є оздоровчо-валеологічна, спрямована на підвищення рівня здоров'я; екологічна – формування природоохоронних навичок; соціально-політична – спрямована на встановлення балансу між інтересами влади та особистості. Б. Якобс виокремлює дві головні функції неформальної освіти дорослих – компенсаторну та функцію подальшої неперервної освіти. Функція подальшої неперервної освіти об'єднує декілька функцій, оскільки передбачає отримання умінь та навичок, необхідних для високого рівня адаптації до соціальних трансформацій.

Неформальна освіта дорослих надається у різних соціальних інститутах таких як соціум, дім, робота та передбачає різнопланові види діяльності. З огляду на це, важливими структурними особливостями неформальної освіти дорослих є її диверсифікованість, динамічність, поліфункційність та поліспрямованість.

В залежності від соціального контексту, у якому надаються освітні послуги (школа, робота, громада, сім'я) розрізняють: базову освіту дорослих, націлену на ліквідацію неграмотності. Даний вид освітніх послуг направлений на компенсацію занадто низького рівня освіти. Освіта, спрямована на професійний розвиток, яка передбачає оволодіння компетентностями, необхідними для підвищення рівня конкурентоспроможності. Домінуючою функцією даних освітніх послуг є адаптивна, що націлена на адаптацію дорослого учня до змін на ринку праці. Освіта для особистісного розвитку передбачає набуття функціональної та критичної грамотності, а також задоволення освітніх запитів та

творчих потреб кожної людини. Спеціалізована освіта передбачає надання знань для виконання певних соціальних релей таких як батьки, жінки, люди третього віку, люди з особливими потребами. Освіта для ефективного функціонування громадянського суспільства за рахунок забезпечення миру, демократії.

Базова освіта дорослих є важливим елементом освітньої політики, оскільки передбачає набуття грамотності, яка забезпечує конкурентоспроможність на ринку праці. Грамотність є важливою запорукою професійного розвитку, а також позитивних культурних та соціальних трансформацій. Е. Петерсон наголошує, що базова освіта дорослих забезпечує дорослих учнів знаннями та умінями, необхідними для успішної життєдіяльності.

Найбільш значущим елементом неформальної освіти дорослих є компенсаторна освіта, яка націлена на здобуття знань, які не були отримані у базовій освіті. Базова освіта лежить в основі формування функціональної грамотності.

Дослідники виділяють декілька моделей навчання грамотності, а саме: школо-орієнтована модель, згідно якої навички грамотності отримують у школі і використовуються у професійному та особистісному житті. Компетентнісно-орієнтована, що передбачає отримання компетенцій, необхідних для успішного функціонування особистості у всі підсистемах суспільства. Соціокультурна модель, яка демонструє кореляцію між рівнем грамотності особистості та ефективністю вирішення соціальних, політичних і культурних проблем [3].

Ускладнення структури знань обумовлює постійну зміну вимог до функціональної грамотності. Функціональна грамотність складається з наступних складових елементів: загальнотеоретичні, спеціальні і прикладні знання; зв'язок з діяльністю; навички обирати найбільш ефективні засоби для реалізації окресленої мети; навички швидкої дії.

Розрізняють наступні форми функціональної грамотності: загальна грамотність, комунікативна грамотність, інформаційна грамотність, мовна грамотність, комп'ютерна грамотність, поведінкова грамотність, суспільно-політична грамотність.

Неформальна освіта дорослих, що забезпечує професійний розвиток особистості розглядається як процес, для якого притаманна неперервність, розвиток умінь та навичок необхідних для підтримання рівня конкурентоспроможності на ринку праці. Підвищення кваліфікації, навчання на робочому місці та корпоративна освіта відображають дві парадигми освітніх послуг для дорослих – андрагогічну, націлену на соціалізацію особистості та акмеологічну, яка забезпечує реалізацію потенціалу особистості. Рушійними силами, які обумовлюють професійний розвиток є соціально-економічна ситуація та специфіка професійної діяльності. Не менш важливе значення на професійний розвиток здійснюють зміни, які мають місце на різних етапах формування особистості, а саме формування, саморозвиток та самовдосконалення.

Серед теорій професійного розвитку виокремлюють психодинамічні, які були обґрунтовані З. Фрейдом, А. Маслоу та Е. Роз що висвітлюють кореляцію між вибором професії та різновидом потреб, починаючи від базових і завершуючи комплексними психодинамічними механізмами. У теоріях Е. Гінцберга та Д. Сьопера наголошується на тому, що професійний розвиток складається зі специфічних етапів, які відображають перехід індивідуальних імпульсів у професійні потреби [1].

Ключові положення теорії Д. Сьопера найбільш чітко характеризують риси неформальної освіти професійного розвитку у Австралії: умови життя особистості відображають вибір нею професії; професійний розвитку поетапний та підпорядковується контролю особистості; на задоволеність роботою впливає можливість особистості реалізувати власні інтереси та здібності [1].

Тому метою освіти для професійного розвитку є реалізація потреб у саморозвитку та самоактуалізації у професійному житті. З огляду на це ключовими завданнями зазначеного виду освітніх послуг є вироблення позитивної навчальної мотивації, формування професійної компетентності; визначення напрямів професійного

розвитку.

Неформальна освіта на підприємствах характеризується високим рівнем фінансування, близько 5% від прибутку. На базі великих підприємств створюються центри для надання послуг з неформальної освіти дорослих. Зазвичай, навчання здійснюється на короткотривалих курсах підвищення кваліфікації [5].

На професійний розвиток дорослого учня здійснює значний вплив саморозвиток, оскільки концепти саморозвиток та самореалізація взаємопов'язані. Самореалізація відбувається на основі самоздійснення та самовизначення. Освіта дорослих функціонує не тільки як засіб професійного розвитку та самореалізації, а й сприяє утворенню мотивації до формування особистісних цінностей. З огляду на це, освіта для особистісного розвитку є важливим інтегративним елементом неформальної освіти дорослих у Австралії. Неформальна освіта дорослих націлена на реалізацію потреб, прагнень та інтересів дорослої людини, творчий розвиток та самовдосконалення. К. Роджерс наголошує, що кожна людина має прагнє до самовдосконалення, адже має на це здібності. З огляду на це важливим є створення умов для розвитку дорослих учнів. А. Маслоу наголошував на прагненні людини до самоактуалізації та самовираження. Залучення до різних видів пізнавальної діяльності націлене на задоволення потреб дорослих учнів у самоактуалізації, самовираженні і самовдосконаленні. Неформальна освіта дорослих відрізняється поліспрямованістю, полівимірністю та варіативністю. Метою неформальної освіти дорослих є розвиток функціональної грамотності у всіх сферах життя, яку доречно розглядати як вміння особистості адаптуватися до змін на ринку праці. Існують політичний, соціальний та освітній виміри функціональної грамотності. Характерними рисами функціональної грамотності є опора на початковий рівень умінь читати та писати, направленість на розв'язання побутових проблем, ситуаційний характер виявлення.

Не менш важливим видом освітніх послуг є освіта для ринку праці, яка націлена на здобуття компетентностей, які є необхідними на ринку праці. Дорослі учні відвідують курси, семінари, тренінги. Найбільш широкого розповсюдження набули програма допомоги звільненим працівникам, національна програма професійного навчання сільських жителів, програма з працевлаштування колишніх військовослужбовців, програма працевлаштування людей похилого віку, програма професійного навчання у сферах економіки, які розвиваються швидкими темпами.

Корпоративне навчання є важливим інтегративним елементом неформальної освіти дорослих. Основними складниками корпоративного навчання є систематизація досвіду на робочому місці, запозичення досвіду та учнівство. Аналітична модель навчання на робочому місці передбачає інтеграцію дорослого учня та соціально-освітнього середовища. Соціальне середовище лежить в основі навчального процесу, адже визначає культурну та професійну специфіку робочого життя. Однак ключовим елементом навчання на робочому місці є використання інноваційних методів та технологій навчання та високий рівень навчальної мотивації. Тому найбільш ефективним є компетентнісний підхід навчання на робочому місці [4].

Неформальна освіта для особистісного розвитку у Австралії націлена на самостійність визначення позиції особистості та формування сімейної, інтелектуальної, комунікативної, моральної, художньої, фізичної, екологічної, економічної та інших складових культури. Культура життєдіяльності розглядається як розуміння дорослим учнем себе як суб'єкта функціонування у громадянському суспільстві, який вміє приймати адекватні рішення, нести відповідальність за власні дії, мати власну життєву позицію у структурі культурних, професійних, соціальних, міжособистісних зв'язків з іншими людьми.

Ключовими сферами самовизначення є людина, суспільства, природа, ноосфера. З огляду на це неформальна освіта дорослих націлена на розвиток пізнавальних здібностей і отримання нових знань про навколишнє середовище за рахунок курсів, тренінгів, семінарів, лекцій, диспутів з різноманітною направленістю з врахуванням інтересів і потреб особистості.

Неформальна освіта дорослих націлена на формування аутокомпетентностей, тобто володіння технологіями саморозвитку та самореалізації, що забезпечується за рахунок її багатовекторності та багатофункційності. У неформальній сімейній освіті найбільш розповсюдженими є наступні моделі освітнього супроводу сімей: діагностична модель, націлена на забезпечення інформацією щодо причин виникнення проблем; психологічна модель орієнтована на виявлення психологічного дисбалансу та формування гармонійних відносин; освітня модель орієнтується на виховання дітей різних вікових категорій; медична модель направлена на реабілітацію хворих та пристосування здорових членів сім'ї; юридична модель компенсує недостатню юридичну компетентність. Важливим складником сімейної освіти є валеологічна освіта, яка передбачає надання знань про здоровий спосіб життя. У процесі набуття валеологічної компетентності набуваються знання про правильне виховання дітей, створення умов для їх розвитку.

Не менш важливим складником неформальної освіти дорослих є гуманітарна освіта, яка націлена на вивчення надбань художньої культури та емоційний розвиток дорослого учня. Важливу роль у системі неформальної освіти виконує сімейна освіта. Оскільки вона націлена на надання знань про здоровий спосіб життя, ставово-рольові відмінності, права дитини, стилі спілкування, способи уникнення конфліктів, раціональне ведення господарства.

У структурі дозвілля дорослих учнів є потенційні можливості для навчання, а саме відпочинок, націлений поліпшення психологічного самопочуття та підвищення рівня здоров'я, просвіта як шлях інтелектуального розвитку, підвищення рівня функціональної грамотності, творчості, яка слугує засобом самовираження, рефлексія надає можливість зануритись у світ почуттів. У Австралії досить широкий спектр установ, які надають послуги з рекреації, а саме рекреаційно-навчальні центри, океанаріуми, зоопарки, театри, музеї, бібліотеки. Ключове значення мають громадські центри, які націлені на освіту, оздоровлення та дозвілля.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що функціонування структури неформальної освіти дорослих відбувається на засадах врахування освітніх потреб дорослих на відміну від формальної системи освіти. Ключовою функцією неформальної освіти дорослих є задоволення освітніх потреб на декількох соціальних рівнях, а саме на рівні суспільства, держави та особистості. Метою неформальної освіти дорослих є задоволення освітніх запитів як особистості завдяки можливості вибору форм і методів навчальної діяльності у особистісній і професійній сферах, так і суспільства – виховання свідомих і активних громадян, які здатні адаптуватися до змін у професійному та особистісному середовищах. Принципами неформальної освіти дорослих є: масовості, гуманізації, демократизації, випереджального розвитку, неперервності, інтеграції. Основним складниками неформальної освіти дорослих в Австралії є базова освіта дорослих, компенсаторна освіта, освіта для ринку праці, неформальна освіта для особистісного розвитку, сімейна освіта. Найбільш поширеними моделями навчання грамотності є школо-орієнтована, компетентнісно-орієнтована та соціокультурна.

Перспективами подальших досліджень є специфіка корпоративної освіти у Австралії на початку XXI століття.

Список використаних джерел

1. Огієнко О. І. Тенденції розвитку освіти дорослих у скандинавських країнах (друга половина XX століття) : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Огієнко Олена Іванівна. – К., 2009. – 500 с.
2. Огієнко О. І. Андрагогічний підхід як методологічна основа самоспрямованого навчання дорослої людини / О. І. Огієнко // Вища освіта України. – Дод. 4, т. 5: Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору: психолого-педагогічні та

організаційні умови запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні. – К., 2010. – С. 218–225.

3. Tennant M. Learning and Change in the Adult Years: A Developmental Perspective / M. Tennant, P. Pogson. – San Francisco: Jossey-Bass, 2005. – 218 p.

4. Terminology of Education and Training Policy. A Multilingual Glossary / ed. Philippe Tissot. – Luxembourg: Cedefop. Office for Official Publications of the European Communities, 2008. – 246 p.

5. Vision for the Future [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.house.gov/science_pohce-report.htm

6. Wacker R.R. Community Resources for Older Adults : Programs and Services in an Era of Change / Robbyn R. Wacker, Karen A. Roberto, - Los Angeles : SAGE, 2014. – 510 p.

В статье выделены функции неформального образования взрослых в Австралии. Систематизированы цель и задания указанного вида образовательных услуг. Приведены принципы, которые лежат в основе неформального образования взрослых. Исследована специфика базового неформального образования взрослых. Проанализированы модели обучения грамотности. Выделены формы функциональной грамотности. Подан компаративный анализ теорий профессионального развития. Рассмотрено специфику неформального образования для личностного развития, неформального гуманитарного и неформального семейного образования.

Ключевые слова: Австралия, неформальное образование взрослых, грамотность, принципы, задания, цель, модели.

Informal education functions as social and cultural phenomenon that fulfills educational needs of adults. Key function of informal adult education is fulfilment of educational needs at different social levels in particular on the level of state, society and personality. The most important assignment of informal adult education is active position of every citizen in society, making of individual and professional competences for high level of efficiency at work place and development of creative skills of personality. The main functions of informal adult education are compensatory, adaptive, social, developmental. The main principles of adult education are democracy, humanization, development, integration and flexibility. Depending on the context of educational services, informal adult education is subdivided into basic and education aimed at professional development. Basic education is aimed at compensation of the low level of knowledge. Education for personal development presuppose acquisition of functional and critical literacy. Special education is aimed at giving knowledge for fulfillment of certain social roles. The main models of literacy formation are school-orienting model, competence-orienting model, sociocultural. Important element of informal adult education is education for job market, which is aimed at acquisition of competences, which are necessary for job market. Development of knowledge structure causes changes in in functional literacy. The main elements of functional literacy are: theoretical, specific and practical knowledge. The main forms of functional literacy are general, communicative, informational, socio-political, informational.

Key words: Australia, informal adult education, literacy, principles, assignments, aim, models.

UDK371. 21; 378. 14

Tovkanets Oksana,

Candidate of pedagogical sciences,

State Enterprise «Uzhgorod National University», Uzhgorod

PEDAGOGICAL COMPETENCY AND PROFESSIONAL READINESS OF EDUCATIONAL MANAGER IN EUROPEAN HIGHER SCHOOL

The article substantiates the role of pedagogical competence in the structure of the professional readiness of the education manager at the European higher education institution. The factors influencing to the formation of professional competencies of the teacher and the education manager have been systematized. It has been emphasized that when preparing the education manager it is necessary to take into account the necessity to include it in various types of professional activity, including organizational and managerial, informational-analytical, diagnostic, innovative, methodological and educational activities, etc. The important conditions for achieving the effectiveness of educational activities are; taking into account social changes, which necessitate the formation of professional competencies of the teacher and manager of education; taking into account new conditions for the implementation of the educational process: the ability to cooperate with students of different social, cultural and ethnic origin; conclusion of new educational programmes, participation in the organizational development of the school and in the development of new forms of assessment of students' knowledge; ability to work with parents of students and other social partners have been concluded.

Key words: pedagogical competence, education manager, European higher school.

Formulation of the problem. Conatant filling up and updating of knowledge is a prerequisite for the high qualification and competence of the staff. The system of their training should take into account the conditions in which the future specialist will live and work. Changes that are part of our lives should be a signal for the appropriate adaptation of the system of training and training of people [1, c. 9]. In modern conditions, by the influence of global processes, there is a reassessment of spiritual, civic, and national values that determine the sociocultural and interethnic peculiarities of the world as a whole and of its individual regions. Changes that take place in the modern information society stimulate the processes of socio-cultural modernization in the system of higher education. Today, the European society needs not just educated people, but professionals who are able to set goals and plan resources and identify approaches to their solution. The system of professional education forms not only the ability to apply their professional knowledge, but also work competently when making a decision, organizing the work of other participants in the interaction.

Priorities for the development of vocational education are the formation of the European Higher Education Area, where «common

goals will be implemented in all participating countries, providing mutual trust in higher education systems; where the recognition of qualifications will become a reality and students and graduates will be able to move freely within its borders; where the higher education will effectively contribute to the construction of inclusive societies based on democratic values and human rights; and where educational opportunities will provide the competencies and skills necessary for European civil society, innovation and employment ...»where support and protection of students and teachers in the realization of their right to academic freedom and their full participation in the management of educational organizations will be fundamental, support for educational institutions of higher education with the aim of increasing their efforts to promote intercultural understanding, critical thinking, political and religious tolerance, gender equality, democratic and civic values for the strengthening of European and world civil society [5; 7].

Analysis of recent research and publications. The analysis of scientific works in the field of pedagogy, psychology, philosophy, business management, public administration, management of education has been confirmed the relevance of the problem of improving